

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3ObdoK/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	2116215892
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2116215892.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej spore žalobcu: JUDr. Tibor Timár, so sídlom kancelárie Štúrova 42, Šaľa, IČO: 37 514 377, správca úpadcu M. Q., narodený XX. A. XXXX, bytom Z., zastúpený Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., so sídlom P. Pazmáňa 17A, Šaľa, IČO: 36 866 296, proti žalovanému: P. Q., narodený XX. Q. XXXX, bytom F., zastúpený JUDr. Tibor Sanák, advokát, so sídlom Nám. SNP 2, Trnava, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 23Cbi/18/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 27. septembra 2022 č. k. 31CoKR/2/2022-434, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. júna 2020 č. k. 23Cbi/18/2016-335 rozhodol tak, že vo výroku I. určil, že právny úkon úpadcu M. Q., narodeného XX. A. XXXX., bytom Z., ktorým previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, a to pozemok CKN parcelné číslo XXX/XX, záhrady, o výmere 222 m², pozemok CKN parcelné číslo XXX/XXX, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 63 m², pozemok CKN parcelné číslo XXX/XXX, zastavané plochy a nádvoria, o výmere 111 m² a stavba súpisné číslo XXXX, postavená na pozemku parcelné číslo XXX/XXX, rodinný dom, ktoré nehnuteľnosti sú zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedenom Okresným úradom W., katastrálny odbor, pre okres A., obec A., katastrálne územie A., na základe kúpnej zmluvy z 18. mája 2015 za kúpnu cenu 33 eur, ktorej vklad v prospech žalovaného do katastra nehnuteľností bol povolený pod č. V-2313/2015 dňa 19. júna 2015, je voči veriteľom úpadcu v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 36K/15/2015 právne neúčinný. Súd prvej inštancie výrokom II. rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť do všeobecnej podstaty úpadcu M. Q., narodeného XX. A. XXXX, bytom Z., peňažnú náhradu vo výške 11 644,78 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Výrokom IV. súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po

právoplatnosti rozsudku.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že právny úkon úpadcu - prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXX, na základe kúpnej zmluvy z 18. mája 2015, za kúpnu cenu 33 eur, v prospech žalovaného, je voči veriteľom úpadcu právne neúčinný. Zároveň žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť do všeobecnej podstaty úpadcu sumu vo výške 22 239,93 eura a nahradiť žalobcovi trovy konania. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že medzi sporovými stranami nebol sporný skutkový stav, že kúpnu zmluvou z 27. októbra 2003 žalovaný s vtedajšou manželkou P.U. kúpili od úpadcu a jeho manželky Z. Q. sporné nehnuteľnosti za kúpnu cenu 22 239,93 eura (670 000 Sk). Ďalšou kúpnu zmluvou z 15. februára 2012 žalovaný s vtedajšou manželkou predali úpadcovi predmetné nehnuteľnosti za kúpnu cenu 33 eur. Následne previedol úpadca predmetné nehnuteľnosti spornou kúpnu zmluvou z 18. mája 2015 znova na žalovaného za kúpnu cenu 33 eur. Obe sporové strany sa zhodli na tom, že hodnota sporných nehnuteľností bola v rozhodnom čase v roku 2015 približne 150 000 eur. Nebolo sporné ani to, že namietaný právny úkon vykonal úpadca v prospech svojho syna, teda spriaznenej osoby tak, ako to predpokladá § 9 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“) v nadväznosti na § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Obrana žalovaného spočívala v tom, že bývalá manželka žalovaného listom z 16. marca 2012 adresovaným úpadcovi odstúpila od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012, preto sporná kúpna zmluva z 18. mája 2015 je absolútne neplatným právnym úkonom, a teda žalovaný a jeho bývalá manželka majú byť naďalej vlastníkami sporných nehnuteľností. Súd prvej inštancie posudzoval odstúpenie od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 P.U., pričom uzavrel, že z výsluchu tejto svedkyne a z obsahu odstúpenia od zmluvy jednoznačne vyplýva, že neboli naplnené zákonné podmienky na platné odstúpenie od zmluvy podľa § 49 OZ, pretože svedkyňa kúpnu zmluvu z 15. februára 2012 nepodpisovala v tiesni, ani pod nátlakom, ale slobodne a vedomo. Nie je možné uznať platnosť odstúpenia ani z dôvodu nápadne nevýhodných podmienok, pretože podľa § 40a OZ neplatnosť právneho úkonu pre jeho rozpor s § 589 OZ je neplatnosť relatívna, ktorej sa nemôže dovolávať ten, kto neplatnosť spôsobil. Súd prvej inštancie z uvedených dôvodov dospel k záveru, že odstúpenie P.U. od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 je neplatné, teda kúpna zmluva z 18. mája 2015 je platným právnym úkonom, ktorého právnu neúčinnosť je možné napadnúť.

3. Súd prvej inštancie ďalej pri skúmaní ďalšieho z predpokladov úspešnosti odporovacej žaloby, ktorým je preukázanie ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov, uviedol, že úpadca vykonal sporný právny úkon 18. mája 2015 a v prakticky totožnom čase 19. júna 2015 sám podal návrh na konkurz. Je preto zrejmé, že v rozhodnom čase bol úpadca v úpadku. Úpadok úpadcu v čase vykonania odporovateľného úkonu spolu s vedomosťou žalovaného o úpadku úpadcu sa zároveň podľa § 58 ods. 2 ZKR predpokladá. Podľa predloženého Zoznamu pohľadávok mal úpadca v čase vykonania odporovateľného právneho úkonu veriteľov, ktorých zistené pohľadávky boli v sume 22 058,71 eura. Sporové strany sa zhodli na tom, že hodnota nehnuteľnosti bola v čase vykonania sporného právneho úkonu vo výške 150 000 eur, preto predaj nehnuteľnosti za cenu 33 eur spriaznenej osobe je v takejto situácii nepochybne odporovateľným právnym úkonom bez primeraného protiplnenia tak, ako to predpokladá § 59 ZKR. K argumentácii žalovaného, že na dostavbu rodinného domu si vzal hypotekárny úver, ktorý splácal výlučne on, súd prvej inštancie uviedol, že investície žalovaného do zhodnotenia sporných nehnuteľností sú pre posúdenie odporovateľnosti právneho úkonu úpadcu irelevantné, pretože prípadné obohatenie konkurznej podstaty rieši ustanovenie § 65 ZKR. Súd prvej inštancie z uvedených dôvodov konštatoval, že žalobca preukázal všetky skutočnosti relevantné pre určenie odporovateľnosti právneho úkonu úpadcu v prospech žalovaného. Súd prvej inštancie preto určil, že tento právny úkon je voči veriteľom v konkurze právne neúčinný a zároveň podľa § 63 ods. 2 ZKR zaviazal žalovaného na plnenie v prospech všeobecnej podstaty úpadcu vo výške 11 644,78 eura, keď od sumy zistených pohľadávok konkurzných veriteľov odpočítal objem finančných prostriedkov, v akom už konkurzní veritelia boli uspokojení zo speňaženého majetku úpadcu a vo zvyšnej časti žalobu s poukazom na § 63 ods. 1 ZKR zamietol.

4. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 27. septembra 2022 č. k. 31CoKR/2/2022-434 na základe odvolania žalovaného vo výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. a v závislom výroku IV. o trovách konania potvrdil. Vo výroku II. odvolací súd rozhodol, že žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že sa v súlade s § 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd uviedol, že ak sa na predmet kúpy nevzťahuje cenová regulácia, je dojednanie kúpnej ceny vecou dohody medzi predávajúcim a kupujúcim. Z § 40a OZ vyplýva, že iba ak je dohodnutá cena v rozpore so zákonom o cenách, resp. vykonávacími právnymi predpismi, v rozsahu, v akom odporuje tomuto predpisu, je relatívne neplatná. Tejto relatívnej neplatnosti sa musí dotknutá strana dovolať. Prevod daných nehnuteľností cenovej regulácii nepodliehal, preto dohoda strán na výške kúpnej ceny bola v plnom rozsahu na zmluvných stranách. Kúpna zmluva z 15. februára 2012 je podľa odvolacieho súdu platným právnym úkonom. Zároveň je podľa odvolacieho súdu správny aj právny záver súdu prvej inštancie, že P.U. od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 neodstúpila platne. Súd prvej inštancie v tomto smere správne poukázal na skutočnosť, že svedkyňa nemala v úmysle od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 skutočne odstúpiť, keďže sa nikdy nedomáhala vkladu svojho vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností. Skutkové tvrdenie žalovaného, že dôvodom uzavretia kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 bolo obchádzanie bývalej manželky žalovaného prevodom nehnuteľností na M. Q., ktorý mal následne po krátkej dobe previesť spornú nehnuteľnosť už iba na žalovaného, vyhodnotil odvolací súd ako neprípustnú novotu v odvolacom konaní. Žalovaný podľa odvolacieho súdu nepreukázal, že by kúpna zmluva z 18. mája 2015 bola neplatným právnym úkonom, a to či už preto, že P. Y. mala platne odstúpiť od predchádzajúcej kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 alebo pre neplatnosť predchádzajúcej kúpnej zmluvy z 15. februára 2012, resp. pre neprimerane nízku kúpnu cenu.

6. K ďalšej odvolacej námietke žalovaného, že súd prvej inštancie nesprávne určil sumu 11 644,78 eura, pretože pri nej neboli zohľadnené všetky predaje majetku úpadcu, odvolací súd uviedol, že z § 63 ods. 1 ZKR z vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu vyplýva právo na peňažnú náhradu do majetkovej podstaty úpadcu. Povinný nevracia len to, o čo sa ukrátilo uspokojenie pohľadávok veriteľov, ale celú peňažnú náhradu za plnenie poskytnuté, na základe neúčinného právneho úkonu. Pri odplatnom plnení sa ukrátenie veriteľov rovná rozdielu medzi výškou trhovej hodnoty prevedeného majetku a výškou poskytnutej odplaty v čase účinnosti právneho úkonu. Správca má právo voľby, môže namiesto peňažnej náhrady požiadať o vydanie veci v prospech príslušnej konkurznej podstaty. Podľa odvolacieho súdu bolo dôvodné, aby sa správca voči žalovanému domáhal vrátenia do podstaty rozdielu medzi trhovou cenou prevedenej nehnuteľnosti a dohodnutou odplatou. V rámci petitu podanej žaloby sa správca domáhal, aby bolo žalovanému uložené zaplatiť v prospech všeobecnej konkurznej podstaty peňažnú náhradu v sume do akej zostanú pohľadávky veriteľov v konkurznom konaní po speňažení majetku neuspokojené, najviac však do sumy 22 239,93 eura. Súd prvej inštancie preto správne vychádzal z rozhodnutia konkurzného súdu z 15. augusta 2018, č. k. 36K/15/2015-424, ktorým bol súdom schválený čiastkový rozvrh výťažku zo speňaženia všeobecnej podstaty úpadcu zverejneného v Obchodnom vestníku č. 141/2018 z 27. apríla 2018, ako aj z údajov v žiadosti správcu o schválenie konečného rozvrhu výťažku oddelenej konkurznej podstaty z 11. októbra 2016. Zohľadnil tiež listinu peňažných pohľadávok z 23. júna 2020. Súd prvej inštancie, na základe uvedeného zistil zostávajúcu výšku pohľadávok konkurzných veriteľov a túto sumu uložil žalovanému zaplatiť do konkurznej podstaty.

7. Odvolací súd ďalej uviedol, že súdu v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu neprináleží posudzovať správnosť postupu správcu pri speňažovaní podstaty a preskúmať správnosť rozhodnutí konkurzného súdu, ktorý rozhodol o schválení čiastkových rozvrhov výťažku. Predmetné námietky môže uplatniť iba úpadca priamo v konkurze, prípadne v rámci nároku na náhradu škody voči správcovi. Zároveň až, na základe schválenia konečného rozvrhu výťažku bude možné skutočne zistiť, či suma 11 644,78 eura kryje všetky zostávajúce pohľadávky veriteľov dosiaľ neuspokojené v konkurze. K ďalšej odvolacej námietke žalovaného týkajúcej sa záveru o ukrátení uspokojenia prihlásenej

pohľadávky niektorého z veriteľov, odvolací súd uviedol, že rozhodnutie súdu o tom, že majetok úpadcu postačuje na úhradu nákladov konkurzu, neznamená, že majetok úpadcu postačuje aj na úhradu všetkých prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu, pretože je potrebné rozlišovať náklady konkurzu a pohľadávky veriteľov.

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorým dovolaciemu súdu navrhuje, aby rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalovaný svoje dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

9. Súd prvej inštancie podľa dovolateľa neprihliadol na skutočnosť, že spolu s bývalou manželkou kúpili nehnuteľnosť za 670 000 Sk (22 240 eur), na ktorej vykonali rozsiahlu investíciu so zhodnotením nehnuteľnosti minimálne na 150 000 eur, preto kúpna cena 33 eur nezodpovedá hodnote nehnuteľnosti. Súd neskúmal prečo bola sporná nehnuteľnosť v takej hodnote prevedená na úpadcu za kúpnu cenu 33 eur. Rodinný dom a pozemky sa rozhodli predat' otcovi žalovaného, pretože žalovaný mal problémy s manželkou a chcel ju nejakým spôsobom obísť, a to prevodom nehnuteľnosti na M. Q., ktorý by po krátkej dobe späť previedol spornú nehnuteľnosť už iba na žalovaného. Bývalá manželka žalovaného na tento postup prišla a odstúpila od zmluvy listinou z 13. marca 2012. Po odstúpení od kúpnej zmluvy sa žalovaný s bývalou manželkou snažili o dohodu, čo sa im aj podarilo. M. Q. 18. mája 2015 formálne previedol na žalovaného spornú nehnuteľnosť za kúpnu cenu 33 eur, čím podľa dovolateľa došlo k formálnemu spätnému prevodu na skutočného vlastníka. Z uvedených dôvodov je podľa dovolateľa zrejmé, že žalovaný s bývalou manželkou nemali vôľu skutočne previesť na úpadcu spornú nehnuteľnosť. Vzhľadom na absenciu vážnosti vôle, je kúpna zmluva z 15. februára 2012 absolútne neplatná podľa § 37 ods. 1 OZ. Ak kúpna zmluva z 15. februára 2012 je absolútne neplatná, potom aj ďalší právny úkon, a to kúpna zmluva z 18. mája 2015, je neplatná. Dovolateľ podporne poukázal aj na právne perfektné odstúpenie od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 zo strany jeho bývalej manželky. Dovolateľ zároveň nesúhlasí s výpočtom sumy 11 644,78 eura, ktorú má zaplatiť do všeobecnej podstaty úpadcu. Správkyňa konkurznej podstaty úpadcu podľa žalovaného predala nehnuteľnosť patriacu úpadcovi za nižšiu cenu, než akú mala predmetná nehnuteľnosť hodnotu. Dražba tejto nehnuteľnosti nebola podľa žalovaného ani zákonným spôsobom oznámená a konala sa v tajnosti. Žalovaný má výhrady aj voči paušálnej odmene správcu, nákladom správcu, cene za znalecké posudky, nákladom notára, nákladom na vedenie kancelárie a poštovnému, ktoré sú podľa žalovaného premrštené. Správkyňa nekonala s odbornou starostlivosťou a vážne poškodila úpadcu. Dovolateľ ďalej poukázal na uznesenie konkurzného súdu z 28. septembra 2015, v ktorom súd konštatoval, že majetok dlžníka postačuje na úhradu nákladov konkurzu, pričom súd prvej inštancie uviedol, že toto nemožno považovať za preukázanie dostatočnosti majetku úpadcu v čase vykonania odporovateľného právneho úkonu. Žalovaný je toho názoru, že úpadca mal dostatok majetku na speňaženie a pokiaľ by správkyňa postupovala v súlade so svojimi povinnosťami a nepredávala majetok za nízke ceny alebo účelovo pod cenu, tak by nebol problém s uspokojením veriteľov. Neplatným právnym úkonom, kúpnu zmluvou z 15. februára 2012 a spätným prevodom, rovnako neplatným právnym úkonom z 18. mája 2015, nemohlo dôjsť k poškodeniu ani jedného z veriteľov úpadcu, pretože predmetné úkony boli zamerané výlučne na riešenie vzťahov medzi P. Q. a P. Q., čo si súdy neuvedomili. Súdy nižšej inštancie podľa dovolateľa nesprávne vyhodnotili postup správkyne konkurznej podstaty, nesprávne ustálili, že do konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu patrí aj sporná nehnuteľnosť a pochybili aj pri ustálení sumy 11 644,78 eura.

10. Dovolateľ v dovolaní uviedol, že navrhuje aj odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu, k svojmu návrhu ale neuviedol žiadne dôvody.

11. K dovolaniu žalovaného doručil súd vyjadrenie žalobcu. Podľa žalobcu dovolateľ nevymedzil žiaden dovolací dôvod. Žalovaný vzhliada dovolací dôvod výlučne v tom, že odvolací súd sa nestotožnil so skutkovým vyhodnotením veci. Iba skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Podľa žalobcu sú rozsudky súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vecne správne,

súdy sa vysporiadali so všetkými námietkami sporových strán a svoje rozhodnutia riadne zdôvodnili tak, ako to vyžaduje § 220 ods. 2 CSP. Žalobca dovolaciemu súdu navrhuje, aby dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

13. Žalovaný vo svojom dovolaní označil ako dovolací dôvod § 431 ods. 1 a 2 CSP a ako dôvod prípustnosti dovolania § 420 písm. f) CSP.

14. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Žalovaný v dovolaní namieta, že súdy neskúmali, prečo spornú nehnuteľnosť žalovaný spolu s bývalou manželkou previedol na úpadcu za kúpnu cenu 33 eur. Podľa dovolateľa je zjavné, že so svojou bývalou manželkou nikdy nemali vôľu previesť na úpadcu spornú nehnuteľnosť. V dôsledku absencie vážnosti vôle mala byť podľa žalovaného kúpna zmluva z 15. februára 2012 neplatná a žalovaný s bývalou manželkou mal zostať vlastníkom spornej nehnuteľnosti. Žalovaný tak namieta nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu a nevysporiadanie sa s žalovaným tvrdenými skutočnosťami.

16. Dovolací súd k tejto dovolacej námietke žalovaného uvádza, že odvolací súd v odôvodnení rozsudku (v odseku 41.) uviedol, že žalovaný až v podanom odvolaní prvýkrát uviedol skutkové tvrdenia, že skutočným dôvodom uzatvorenia kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 bolo obchádzanie jeho manželky a že žalovaný s manželkou nikdy nemali skutočnú vôľu previesť na úpadcu spornú nehnuteľnosť. Odvolací súd konštatoval, že ide o novoty v odvolacom konaní, na ktoré v súlade s § 366 CSP nemôže prihliadať. Odvolací súd zároveň poukázal na účelovosť tejto procesnej obrany žalovaného a jej rozpornosť s tvrdením žalovaného o platnosti odstúpenia P.U. zo 16. marca 2012 od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012, keď odstúpiť možno len od platného právneho úkonu.

17. Podľa odvolacieho súdu vzhľadom na zrozumiteľne uvedené dôvody nie je možné dospieť k záveru, že by odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie skutočne nenamietal neplatnosť kúpnej zmluvy zo 16. marca 2012 z dôvodu, že na strane predávajúcich nebola daná vážnosť vôle, prípadne, že by išlo o simulovaný právny úkon. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie tvrdil, že kúpna zmluva zo 16. marca 2012 zanikla, na základe odstúpenia od tejto zmluvy jeho bývalou manželkou. Odvolací súd nemôže posudzovať v odvolacom konaní nové skutkové okolnosti týkajúce sa vážnosti vôle pri uzatváraní kúpnej zmluvy zo 16. marca 2012, pokiaľ to neumožňuje § 366 CSP, upravujúci novoty v odvolacom konaní. Dovolací súd sa stotožňuje s postupom odvolacieho súdu, ktorý na tieto novoty v odvolacom konaní neprihliadal. Podľa odvolacieho súdu bolo dovolateľovi poskytnuté dostatočné vysvetlenie prečo odvolací súd tieto žalovaným novo tvrdené skutkové okolnosti neskúmal. Na základe tejto dovolacej námietky žalovaného tak dovolací súd nesprávny procesný postup odvolacieho súdu nezistil.

18. Dovolateľ ďalej namieta nesprávne vyhodnotenie platnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 odvolacím súdom. Podľa dovolateľa malo prísť, na základe odstúpenia k zrušeniu kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 podľa § 48 ods. 2 OZ. Žalovaný ale bližšie nešpecifikuje v čom má spočívať namietaná nesprávnosť. Dovolací súd poukazuje na odsek 32. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, kde odvolací súd odkázal na právne závery súdu prvej inštancie konštatujúce neplatnosť odstúpenia bývalej manželky žalovaného od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012 so zdôraznením tej skutočnosti, že bývalá manželka žalovaného sa nikdy nedomáhala vkladu svojho vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností. Dovolací súd poukazuje aj na skutkový stav zistený súdom

prvej inštancie, prevzatý odvolacím súdom (§ 383 CSP). Súd prvej inštancie vykonaným výsluchom bývalej manželky žalovaného zistil, že bývalá manželka žalovaného kúpnu zmluvu z 15. februára 2012 nepodpisovala v tiesni, ani pod nátlakom, ale slobodne a vedomo a súhlasila aj s kúpnu cenou 33 eur. Nezistil tak dôvody, ktoré uvádzala vo svojom odstúpení od kúpnej zmluvy z 15. februára 2012. Z uvedených dôvodov najvyšší súd konštatuje, že ani pri tejto dovolacej námietke nezistil nedostatočné vysporiadanie sa s tvrdeniami žalovaného, prípadne, že by odvolacím súdom prijaté právne závery boli nedostatočne odôvodnené. Dovolací súd vzhľadom aj na absenciu bližšieho vymedzenia tejto dovolacej námietky žalovaného konštatuje, že nesprávny procesný postup odvolacieho súdu nezistil.

19. Dovolateľ ďalej v dovolaní namieta nesprávne vyčíslenie sumy 11 644,78 eura, ktorej zaplatenie bolo žalovanému uložené, ako aj porušenie povinností správkyne Mgr. N. E. M. konať s odbornou starostlivosťou pri speňažovaní majetku úpadcu podliehajúceho konkurzu. Podľa žalovaného mal úpadca dostatok majetku na speňaženie a pokiaľ by správkyňa postupovala s odbornou starostlivosťou, tak by prišlo k uspokojeniu všetkých veriteľov. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu (odsek 45. a nasledujúce), kde odvolací súd uviedol, že v zmysle § 63 ods. 1 ZKR z vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu vyplýva právo na peňažnú náhradu do majetkovej podstaty úpadcu, pričom povinný nevracia len to, o čo sa ukrátilo uspokojenie pohľadávok veriteľov, ale celú peňažnú náhradu za plnenie poskytnuté na základe neúčinného právneho úkonu. Pri odplatnom plnení sa peňažná náhrada rovná rozdielu medzi výškou trhovej hodnoty prevedeného majetku a výškou poskytnutej odplaty v čase účinnosti právneho úkonu. V predmetnom konaní sa správca mohol domáhať voči žalovanému vrátenia do podstaty rozdielu medzi trhovou hodnotou 150 000 eur a kúpnu cenou 33 eur, teda sumy 149 967 eur. Odvolací súd ďalej uviedol, že správca sa v rámci petitu žaloby domáhal, aby žalovanému bolo uložené zaplatiť v prospech všeobecnej konkurznej podstaty peňažnú náhradu v sume, do akej zostanú pohľadávky veriteľov v konkurznom konaní po speňažení majetku neuspokojené, najviac do sumy 22 239,93 eura. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne v čase svojho rozhodovania vychádzal z rozhodnutia konkurzného súdu z 15. augusta 2018 č. k. 36K/15/2015-424, ktorým bol schválený čiastkový rozvrh výťažku zo speňaženia všeobecnej podstaty úpadcu, ďalej z údajov v žiadosti správcu o schválenie konečného rozvrhu výťažku oddelenej konkurznej podstaty z 11. októbra 2016 a zohľadnil aj listinu peňažných pohľadávok z 23. júna 2020, z ktorých vyplývajú vykonané zrážky z dôchodku úpadcu, na základe čoho zistil zostávajúcu výšku pohľadávok konkurzných veriteľov v sume 11 644,78 eura.

20. Dovolací súd poukazuje najmä na tú skutočnosť, že podľa § 217 ods. 1 CSP je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Súd prvej inštancie tak posudzoval výšku pohľadávok konkurzných veriteľov v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie (30. júna 2020). Preto námietky dovolateľa o vykonávaní zrážok z dôchodku úpadcu až do roku 2022 sú bezpredmetné. Súd prvej inštancie vychádzal z jemu predložených dokladov a tvrdení sporových strán, pričom tak ako uviedol odvolací súd, až na základe schválenia konečného rozvrhu výťažku bude možné skutočne zistiť, či suma 11 644,78 eura kryje všetky zostávajúce pohľadávky veriteľov dosiaľ neuspokojené v konkurze. Prípadný zostávajúci majetok správca vydá úpadcovi (§ 102 ods. 6 ZKR). Odvolací súd preto správne a dostatočne zdôvodnil, prečo odvolacím námietkam žalovaného o nesprávnom vyčíslení zostávajúcej výšky pohľadávok konkurzných veriteľov nebolo možné vyhovieť.

21. Vo vzťahu k spochybňovaniu dodržania povinnosti správkyne konkurznej podstaty postupovať s odbornou starostlivosťou sa najvyšší súd stotožňuje s odpoveďou poskytnutou odvolacím súdom, keď súdu v konaní o určenie neúčinnosti právneho úkonu neprináleží posudzovať proces speňažovania majetku úpadcu v konkurze a preskúmať správnosť rozhodnutí konkurzného súdu. Keďže sa tieto námietky týkajú speňažovania majetku úpadcu v konkurze, a nie majetku žalovaného, môže ich uplatniť úpadca v rámci prípadného nároku na náhradu škody voči správcovi.

22. Z uvedených dôvodov najvyšší súd nezistil nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorým by bolo žalovanému znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP preto nie je naplnený a dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie

smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

23. Žalovaný v dovolaní uviedol, že navrhuje aj odklad vykonateľnosti napádaného rozhodnutia, svoj návrh ale žiadnym spôsobom neodôvodnil. Najvyšší súd preto nezistil splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia a nebol povinný o tom vydať osobitné rozhodnutie (m. m. uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. novembra 2022 sp. zn. IV. ÚS 578/2022 a z 26. októbra 2022 sp. zn. II. ÚS 483/2022).

24. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.